

АНАЛІЗУВАННЯ ДИНАМІКИ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА КОН'ЮНКТУРУ РИНКУ В УКРАЇНСЬКОМУ ПРИЧОРНОМОР'І

ANALYSIS THE DYNAMICS OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT AS A FACTOR INFLUENCING THE MARKET CONDITIONS IN THE UKRAINIAN BLACK SEA REGION

У статті досліджено, проаналізовано та охарактеризовано динаміку прямих іноземних інвестицій як фактору впливу на кон'юнктуру ринку в Українському Причорномор'ї та інших регіонах України за 2010–2015 рр. в табличній та графічній формі. Досліджено та представлено динаміку обсягів прямих іноземних інвестицій на одну особу населення у регіоні та інших областях України за 2010–2015 рр. Відображено динаміку темпів зростання (зменшення) обсягу прямих іноземних інвестицій у регіоні за 2010–2015 рр. Визначено привабливість регіонів України за 2015 р. Представлено визначення терміна «кон'юнктура ринку».

Ключові слова: кон'юнктура ринку, фактори впливу, інвестиційна привабливість, прямі іноземні інвестиції, вільні економічні зони.

В статті досліджено, проаналізовано та охарактеризовано динаміку прямих іноземних інвестицій як фактора впливу на кон'юнктуру ринку в українському Причорномор'ї та інших регіонах України за 2010–2015 рр. в табличній та графічній формі. Досліджено та представлено динаміку обсягів прямих іноземних інвестицій на душу населення в регіоні та інших областях України за 2010–2015 рр.

Отражена динамика темпов роста (снижения) объема прямых иностранных инвестиций в регионе за 2010–2015 гг. Определены привлекательность регионов Украины 2015 г. Представлено определение «кон'юнктура рынка».

Ключевые слова: кон'юнктура рынка, факторы влияния, инвестиционная привлекательность, прямые иностранные инвестиции, свободные экономические зоны.

The article investigated, analyzed and characterized the dynamics of foreign direct investment as a factor influencing the market conditions in the Ukrainian Black Sea region and other regions of Ukraine in tables and in the form of graphics for the years 2010-2015. The dynamics of foreign direct investment per capita in the region and other regions of Ukraine has been researched and presented for the years 2010-2015. The dynamic rate of growth (decrease) in foreign direct investment in the region have been displayed for the years 2010-2015. Attractiveness of the regions of Ukraine for the year 2015 has been determined. Presented by the definition of "market conditions".

Key words: market conditions, factors influences, investment attractiveness, foreign direct investment, free economic zones.

УДК 311.21:339.727.22

Терлецька В.О.

аспірантка кафедри теоретичної і прикладної економіки
Національний університет
«Львівська політехніка»

Постановка проблеми. Сучасна мікроекономічна та макроекономічна ситуація в нашій країні та, зокрема, в Українському Причорномор'ї активує необхідність підвищення рівня конкурентоспроможності продукції та надання послуг вітчизняними підприємствами, яка можлива за рахунок інновацій, що, у свою чергу, можливі за допомогою інвестицій. Багатовекторність можливостей інноваційного розвитку обумовлює необхідність проведення досліджень динаміки інвестицій, які забезпечують підґрунтя для визначення стратегій інноваційного та інвестиційного розвитку вітчизняних підприємств та впливають на кон'юнктуру ринку. Політика соціально-економічної модернізації України безпосередньо пов'язана із забезпеченням збалансованого розвитку регіонів, більш повного розкриття внутрішнього потенціалу, використання переваг економічної спеціалізації регіонів, яка неможлива без прямих іноземних інвестицій. Приморські регіони відіграють значну роль в економіці України. Вони мають значний ресурсний потенціал та конкурентні переваги, зумовлені їх географічним розташуванням, природними, людськими, промисловими, транспортними ресурсами, проте регіон має труднощі для підтримання сталого розвитку. Тому необхідно дослідити і про-

аналізувати ситуацію щодо забезпеченням регіону прямими іноземними інвестиціями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні та прикладні аспекти вивчення питань стосовно дослідження кон'юнктури ринку зображено в працях О. Абакуменко, Р. Окрепкого, О. Коцій та інших.

Аналіз стану та тенденцій розвитку процесів іноземного інвестування в регіонах України представлено в працях вітчизняних і закордонних науковців: В. Антонова, Т. Бояра, О. Гаврилюка, Т. Гордієнко, Т. Дудіної, М. Дудченка, М. Колісника, Н. Корнєвої, І. Олександренка, В. Федоренка та інших. Однак, незважаючи на велику кількість досліджень, проблема нерівномірного іноземного інвестування у регіони України залишається недостатньо розглянутою. Як показує практика, без належних інвестицій не може бути досягнутий сталий розвиток у будь якій галузі. Тому сьогодні є особливо актуальним питання щодо забезпечення українського Причорномор'я інвестиціями, оскільки цей економічний район є стратегічним у розвитку таких секторів як транспортно-логістичного комплексу, курортно-рекреаційної сфери, туризму, агропромислового комплексу, сфери високих технологій, промисловості будівельних

матеріалів, а також, одним із перспективних - машинобудування.

Постановка завдання. У статті планується дослідити та проаналізувати динаміку прямих іноземних інвестицій як фактору впливу на кон'юнктуру ринку в українському Причорномор'ї. До основних цілей належать: дослідження та аналізування динаміки обсягів прямих іноземних інвестицій у регіоні, динаміки обсягів прямих іноземних інвестицій на одну особу населення у регіоні, а також динаміки темпів зростання (зменшення) обсягу прямих іноземних інвестицій у регіоні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Значення приморських регіонів для економіки країни визначається перш за все їх значним транспортно-розподільчим потенціалом. Ключовою глобальною тенденцією є зростання обсягів світової морської торгівлі, яка вважається найбільш дешевою, доступною та економічною. Понад 80% міжнародної торгівлі товарами здійснюється шляхом морських перевезень. Відповідно, зростає конкуренція між різними маршрутами торгівлі визначальними чинниками якої є скорочення витрат та часу доставки вантажів. Ключовою тенденцією сучасності є зростання ролі морських біологічних ресурсів у світовій економіці. Не менше значення набуває видобуток енергоресурсів. Світовий видобуток енергоносіїв сьогодні дедалі активніше переходить на морський і океанічний шельфи [1, с. 3].

За макроекономічними показниками-індикаторами сталого розвитку одні з кращих значень займають: за обсягами виробництва електроенергії – Миколаївська область, за прямими іноземними інвестиціями у розрахунку на одну особу – м. Севастополь, за часткою промислових підприємств, що займалися інноваціями – Миколаївська, за рівнем регіонального людського розвитку – Севастополь, за масштабами утворення відходів II–IV класів небезпеки – Херсонська та Одеська, за рівнем локалізації спеціальних місць із переробки і схоронення небезпечних промислових відходів – Херсонська [2, с. 63].

Підвищення конкурентоспроможності приморських регіонів набуває особливого значення в світлі проголошеного курсу на європейську інтеграцію. Останнім часом Європейський Союз приділяє особливу увагу питанням морської політики. Європейська комісія з 2005 р. почала проводити регулярні консультації з національними урядами, промисловими групами і неурядовими екологічними організаціями. Плани Єврокомісії націлені на збереження екологічного стану морських просторів, на відновлювальне рибальство, надійний захист акваторій та узбережжя від можливого забруднення.

Отже, регіон потребує значних прямих іноземних інвестицій у розвиток різноманітних секторів економіки. При цьому особливого значення набу-

вають питання дослідження забезпечення регіону прямими іноземними інвестиціями, що впливають на формування кон'юнктури ринку продукції товарів і послуг. З цією метою доцільно визначити зміст поняття кон'юнктура ринку.

На думку О. Абакуменко, кон'юнктура ринку – це ринкова ситуація, виходячи з чого, для її характеристики використовується велика кількість різноманітних показників, що визначають стан розвитку; об'єкт застосування регуляторних заходів з метою забезпечення позитивних змін у соціально-економічному розвитку країни в умовах посткризової стабілізації [3, с. 9].

О. Абакуменко вважає кон'юнктуру ринку ринковою ситуацією, проте невідомо, як довго вона може продовжуватися, якими показниками визначається і характеризується кон'юнктура ринку і як вони зв'язані між собою.

Р. Окрепкий вважає, що кон'юнктура ринку – це конкретна економічна ситуація, що склалася на ринку в даний момент або за обмежений відрізок часу під впливом сукупності кон'юнктурутворювальних чинників, і характеризується рівнем збалансування попиту і пропозиції на ринку, а також рівнем та співвідношенням цін [4, с. 6].

За визначенням Р. Окрепкий кон'юнктура ринку характеризується рівнем збалансування попиту і пропозиції на ринку, а також рівнем та співвідношенням цін, проте співвідношення попиту і пропозиції є виразом мінливості ціни. Тому кон'юнктура ринку ототожнюється з поняттям мінливості ціни.

О. Кошій зазначає, що кон'юнктура ринку – це мінлива економічна ситуація на певному ринку, котра формується під впливом сукупності чинників та пов'язана з особливостями процесу відтворення, а також проявляється в умовах реалізації продукції, а саме у співвідношенні попиту, пропозиції, динаміки цін тощо. Кон'юнктура ринку є проявом глибинних процесів, котрі протікають в економіці та знаходять відображення в умовах реалізації продукції [5, с. 14].

У визначенні О. Кошій кон'юнктури ринку ототожнюється з поняттям мінливості ціни та невідомо, про які саме «процеси, котрі протікають в економіці та знаходять відображення в умовах реалізації продукції» йде мова.

Л. Ліпич, Т. Радіщук аргументує, що кон'юнктура товарного ринку - стан ринку, в певний момент часу, зумовлений впливом багатьох чинників, різних за тривалістю, природою та характером (політичні, соціальні, економічні, екологічні) впливу на можливість реалізації стратегічних планів, програм, підприємств-учасників товарних ринків та як такого, що характеризується співвідношенням конгломератів економічних показників: попиту та пропозиції [6, с. 14]

Визначення поняття «кон'юнктура ринку» Л. Ліпич та Т. Радіщук найбільш повно описує зміст

цього поняття, проте чому автори обмежуються лише конгломератам економічних показників: попиту та пропозиції, а не враховують і інші економічні показники.

На думку науковців, кон'юнктура ринку – це кількісна та якісна характеристика стану ринку; це векторна величина, яка визначається як результат дії чинників різної природи у кожен момент часу на економічну систему, систему ринку чи економічну одиницю, що характеризується числовим значенням, напрямом, ступенем зміни множини елементів у порівнянні з попереднім моментом (коефіцієнт зміни, темп зміни, інтенсивність зміни). Кон'юнктура ринку описується множиною елементів, серед яких основоположними показниками є попит, пропозиція та ціна. А рівень інвестицій, інновацій, рівень зайнятості в галузі, інституційне середовище та інші фактори значно впливають на кон'юнктуру ринку.

Важливим елементом дослідження кон'юнктури ринку є дослідження фактору динаміки інвестицій, оскільки існує пряма залежність пропозиції товарів і послуг, зокрема конкурентоспроможності продукції, від рівня інвестицій.

Однією з ключових тенденцій сьогодення стає вихід деяких регіонів на глобальний рівень задо-

волення попиту на товари і послуги, оскільки саме попит визначає конкурентоспроможність товарів і послуг. Галузі спеціалізації регіонів поступово перетворюються на суб'єкти глобальної конкуренції. Тому підвищення конкурентоспроможності цих регіонів є вагомим чинником не лише соціально-економічного розвитку країни, а й підвищення її конкурентоспроможності в цілому [1, с. 3].

Зважаючи на вищесказане, доцільним є дослідження і аналізування динаміки прямих іноземних інвестицій у регіонах України, зокрема в українському Причорномор'ї. Динаміка прямих іноземних інвестицій у регіонах України за 2010–2015 рр. зображена в табл. 1.

Як видно з табл. 1, розподіл прямих іноземних інвестицій по областях України є нерівномірним. Для прикладу, м. Київ отримує близько 50% усіх прямих іноземних інвестицій, які надходять в Україну, а Тернопільська область – близько 0,12%. Це свідчить про значні диспропорції у розвитку по областях.

Динаміка обсягу прямих іноземних інвестицій в економічних районах України за 2015 р. зображена на рис. 1.

Таблиця 1

Динаміка прямих іноземних інвестицій у регіонах України за 2010–2015 рр., млн дол. США

Області	Обсяг на 1 січня						На 31 грудня 2015
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Усього	39 175,7	43 836,8	48 991,4	53 679,3	57 056,4	45 744,8	43 371,4
Вінницька	184,6	205,3	226,4	248,2	309,4	223,0	187,1
Волинська	332,4	218,6	291,4	380,5	341,3	271,2	248,1
Дніпропетровська	7 054,1	7 495,1	8 208,2	8 432,3	9 064,0	7 643,2	7 182,9
Донецька	1 636,8	2 278,2	2 646,9	3 187,0	3 602,5	2 168,3	1 827,7
Житомирська	238,1	258,1	337,7	362,8	388,7	285,7	249,3
Закарпатська	363,7	364,4	348,5	406,4	437,5	334,2	311,5
Запорізька	916,2	952,8	987,6	1 077,6	1 125,4	1 039,8	931,7
Івано-Франківська	635,1	512,5	624,0	642,7	813,8	925,9	836,6
Київська	1 525,5	1 611,1	1 751,7	1 835,2	1 988,5	1 787,2	1 627,1
Кіровоградська	82,6	65,0	72,4	103,7	158,5	82,0	64,4
Луганська	637,1	687,5	766,0	838,2	879,1	630,9	582,4
Львівська	1 198,6	1 254,6	1 387,8	1 637,8	1 701,4	1 374,6	1 248,1
Миколаївська	162,7	165,4	152,3	244,7	282,8	228,9	212,7
Одеська	1 042,0	1 107,3	1 220,5	1 629,1	1 671,7	1 430,4	1 337,4
Полтавська	450,9	551,3	702,2	943,2	1 065,6	1 040,3	1 000,6
Рівненська	307,6	309,2	280,4	298,8	313,4	263,4	220,2
Сумська	243,5	359,6	361,8	386,5	422,7	263,3	201,6
Тернопільська	66,5	59,8	61,9	63,9	68,9	55,8	50,1
Харківська	2 082,7	2 716,9	2 814,3	2 174,3	2 131,9	1 728,8	1 569,5
Херсонська	197,4	203,4	206,4	251,5	275,2	208,2	210,6
Хмельницька	219,6	183,0	186,8	205,1	224,5	189,1	166,8
Черкаська	222,5	289,4	285,7	882,5	887,9	512,9	352,9
Чернівецька	61,8	61,9	61,9	64,2	80,2	68,6	59,3
Чернігівська	88,8	94,9	100,9	105,0	128,4	99,8	92,2
м. Київ	19 225,1	21 831,6	24 907,7	27 278,1	28 693,0	22 889,2	22 600,4

Джерело: сформовано автором на основі [8]

Рис. 1. Динаміка обсягу прямих іноземних інвестицій в економічних районах України за 2015 р.

Як бачимо з рис. 1, розподіл прямих іноземних інвестицій по економічних районах України є також нерівномірним, що пояснюється низькою і високою привабливістю регіонів. Столичний район отримав у 2015 р. 55% прямих іноземних інвестицій, які надійшли в Україну або 25 061,9 млн дол. США, і вважається інвестиційно привабливим для іноземних інвесторів, Придніпровський – 19%, або 8 683,0 млн дол. США, Північно-Східний – 7%, або 3 032,4 млн дол. США, Донецький –

6% (2 799,2 млн дол. США), Карпатський – 6% (2 703,3 млн дол. США), Причорноморський – 4% (1 867,5 млн дол. США), Центрально-Український – 1% (594,9 млн дол. США), Північно-Західний – 1% (534,6 млн дол. США) та Подільський – 1% (467,9 млн дол. США).

Така нерівномірність у розподілі прямих іноземних інвестицій пояснюється небажанням інвесторів вкладати кошти в ті регіони, які характеризуються низькою привабливістю. Причиною такої ситуації є економічна, фінансова та політична нестабільність, що призвела до неоднорідності в обсягах прямого іноземного інвестування в регіональному розрізі, що породжує суттєві диспропорції, послаблює економічні взаємозв'язки між регіонами. А ефективне залучення іноземних інвестицій потребує раціонального розподілу між регіонами України, тому можна з впевненістю сказати, що сьогодні механізм підвищення інвестиційної активності практично не враховує регіональну складову.

Динаміка прямих іноземних інвестицій на одну особу населення за регіонами України представлена в табл. 2.

Дані табл. 2 свідчать про нерівномірний розподіл прямих іноземних інвестицій на одну особу

Таблиця 2

Динаміка прямих іноземних інвестицій на одну особу населення за регіонами України, дол. США

Області	Обсяг на 1 січня						На 31 грудня 2015
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Усього	899,8	1 011,1	1 134,3	1 246,1	1 327,8	1 068,0	1 016,3
Вінницька	112,0	125,3	138,9	152,9	191,5	138,7	117,0
Волинська	321,6	211,4	281,5	367,0	328,8	260,9	238,6
Дніпропетровська	2098,5	2242,2	24686	2547,0	2749,3	2329,4	2201,7
Донецька	366,1	513,5	600,9	728,2	828,8	503,4	428,2
Житомирська	184,4	201,1	264,4	285,2	306,9	226,8	199,1
Закарпатська	293,0	293,1	279,6	325,1	349,2	266,2	247,9
Запорізька	504,6	527,7	550,0	602,8	632,3	587,4	529,7
Івано-Франківська	460,8	372,0	453,1	466,4	590,0	671,1	606,3
Київська	887,4	940,0	1 022,7	1 070,1	1 157,4	1 038,1	943,3
Кіровоградська	81,3	64,5	72,4	104,5	160,9	83,8	66,4
Луганська	275,0	299,3	336,3	370,9	391,9	283,5	263,8
Львівська	473,2	496,1	549,7	649,3	674,9	545,6	495,8
Миколаївська	136,5	139,5	129,1	208,2	241,7	196,4	183,3
Одеська	437,7	465,5	513,4	684,3	701,0	599,7	561,4
Полтавська	301,0	371,0	476,2	644,0	732,3	719,6	696,8
Рівненська	267,4	268,6	243,4	258,8	270,9	227,3	189,8
Сумська	207,1	308,8	313,3	337,4	372,1	233,8	180,6
Тернопільська	61,1	55,2	57,4	59,4	64,3	52,2	47,0
Харківська	754,6	989,2	1029,7	797,1	782,3	635,9	579,3
Херсонська	180,3	186,7	190,4	233,0	256,2	194,8	198,0
Хмельницька	164,5	137,9	141,4	156,1	171,7	145,3	128,9
Черкаська	171,6	224,9	223,6	695,2	704,3	409,6	283,8
Чернівецька	68,6	68,7	68,7	71,1	88,6	75,8	65,4
Чернігівська	80,2	86,7	93,0	97,7	120,7	94,8	88,5
м. Київ	7 031,9	7 936,2	9 006,9	9 783,0	10 190,7	8 068,1	7 913,4

Джерело: сформовано автором на основі [8]

населення за регіонами України. Найбільше значення показника у столиці, що становить 8 068,1 дол. США, і є у 7 разів вище, ніж в цілому по Україні, а найменше – 52,2 дол. США у Тернопільській області.

Динаміка темпів зростання (зменшення) обсягу прямих іноземних інвестицій за регіонами України відображена в табл. 3.

Як з табл. 3 динаміка темпів зростання (зменшення) обсягу прямих іноземних інвестицій за регіонами України в 2014 р. показала загальний спад по всіх регіонах України без винятку, а в 2015 р. спостерігається незначне поживлення.

Як зазначалось в аналітичній доповіді «Шляхи підвищення конкурентоспроможності Приморських регіонів України» в м. Одеса, причинами, що зумовлюють концентрацію інвестиційних ресурсів та джерел інвестування в одних регіонах, а з іншого – слабкі позиції щодо інвестиційної активності та незначну інвестиційну привабливість в інших, є:

- високий податковий та адміністративний тиск на бізнес, який намагається вимивати, а не отримувати прибутки;
- фізичний та моральний знос;

- інфляційні процеси;
- вузькість внутрішнього ринку, викликана розподілом суспільного продукту;
- відсутність практично більшості ринкових інституцій – ринку цінних паперів, землі, нерухомості;
- вплив трудових ресурсів та капіталу з одних місцевостей на користь інших (насамперед великих міст);
- відсутність опрацьованого органами місцевої влади механізмів інвестиційного портрету території;
- нерозвиненість зв'язків між суб'єктами ринку через нестачу оперативної інформації [7, с. 84].

При цьому інвестиційна привабливість Причорноморського регіону знижується через наявність низки проблем соціально-економічного характеру, серед яких:

- недостатньо розвинена інфраструктура, зокрема, низька щільність автомобільних шляхів та залізниць;
- дефіцит енергетичних потужностей в деяких приморських регіонах;
- дефіцит водних ресурсів;

Таблиця 3

Динаміка темпів зростання (зменшення) обсягу прямих іноземних інвестицій за регіонами України, у % до початку року

Області	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	111,9	111,8	109,6	106,3	80,2	94,8
Вінницька	111,2	110,3	109,6	124,7	72,1	83,9
Волинська	65,8	133,3	130,6	89,7	79,5	91,5
Дніпропетровська	106,3	109,5	102,7	107,5	84,3	94,0
Донецька	139,2	116,2	120,4	113,0	60,2	84,3
Житомирська	108,4	130,8	107,4	107,2	73,5	87,3
Закарпатська	100,2	95,6	116,6	107,7	76,4	93,2
Запорізька	104,0	103,6	109,1	104,4	92,4	89,6
Івано-Франківська	80,7	121,8	103,0	126,6	113,8	90,4
Київська	105,6	108,7	104,8	108,4	89,9	91,0
Кіровоградська	78,6	111,4	143,3	152,8	51,7	78,6
Луганська	107,9	111,4	109,4	104,9	71,8	92,3
Львівська	104,7	110,6	118,0	103,9	80,8	90,8
Миколаївська	101,7	92,1	160,6	115,6	80,9	92,9
Одеська	106,3	110,2	133,5	102,6	85,6	93,5
Полтавська	122,3	127,4	134,3	113,0	97,6	96,2
Рівненська	100,5	90,7	106,5	104,9	84,0	83,6
Сумська	147,7	100,6	106,8	109,4	62,3	76,6
Тернопільська	89,8	103,6	103,3	107,9	81,0	89,7
Харківська	130,4	103,6	77,3	98,0	81,1	90,8
Херсонська	103,0	101,5	121,8	109,4	75,7	101,1
Хмельницька	83,3	102,1	109,8	109,4	84,2	88,2
Черкаська	130,1	98,7	308,9	100,6	57,8	68,8
Чернівецька	100,2	99,99	103,8	124,8	85,6	86,4
Чернігівська	106,9	106,3	104,1	122,3	77,7	92,5
м. Київ	113,6	114,1	109,5	105,2	79,8	98,7

Джерело: сформовано автором на основі [8]

– скорочення морських ресурсів (риби та морепродуктів), які виловлюються у виключній морській економічній зоні України;

– південь України є зоною ризикованого землеробства із значним ризиком посухи;

– значне скорочення виробництва аграрної продукції та збільшення імпорту продовольства;

– диспропорції в соціально-економічному розвитку між приморськими територіями та аграрними районами;

– зниження товарності сільськогосподарського виробництва у приморських регіонах, зростання безробіття, зниження народжуваності, зростання смертності, зменшення збору доходів до місцевих бюджетів і, як наслідок, зниження показників рівня життя у сільських територіях приморських регіонів;

– внутрішня конкурентна боротьба між портами України, внаслідок чого розвиток пропускної спроможності здійснюється кожним портом самостійно, ізольовано і без врахування інтересів інших портів, виходячи з власних можливостей залучення вантажопотоків;

– відсутність планів комплексного розвитку природних курортних територій, напівлегальний і нелегальний захват ділянок і територій лікувально-оздоровчих місцевостей, неврегульованість процесів приватизації, непродумане та неузгоджене міське та курортне будівництво, що приводить до неприпустимих навантажень на комунікації, зменшення кількості питної води, проривів у системі каналізації та до інших аварійних ситуацій;

– проблемним питанням туристичної інфраструктури області є незадовільний стан значної кількості туристичних об'єктів, які представляють інтерес для туристів; туристична галузь носить сезонний характер, тривалість сезону коливається від п'яти (травень-вересень) до трьох (червень-серпень) місяців;

– віддаленість від світових центрів економічного зростання;

– наближеність до потенційних зон конфлікту та «гарячих точок»;

– неврегульованість питання з державним кордоном;

– низький рівень міжрегіональної кооперації [1, с. 12–14].

Висновки з проведеного дослідження.

Інвестиційна активність в Україні характеризується високою неоднорідністю, тому інвестиційну політику необхідно проводити виходячи з можливостей потреб розвитку кожного регіону. Нерівномірний розподіл іноземного капіталу за регіонами України спричиняється низькою привабливістю регіонів, внаслідок економічної, фінансової та

політичної нестабільності. Як показують дослідження, існує великий інтерес іноземних інвесторів до столиці України, тому у Києві обертається значна готівкова маса країни, активно розвивається ринкова інфраструктура, досягнуто помітного зростання промислового виробництва, з кожним роком поліпшуються тенденції будівництва і розвитку транспорту.

Для підвищення інвестиційної активності Причорноморського економічного регіону доцільним є збільшення кількості Вільних економічних зон (ВЕЗ) у регіоні, що довели свою ефективність у багатьох країнах світу, і в Україні зокрема: сприяють поживленню малого та середнього бізнесу в районах, які потерпають внаслідок економічної депресії спрямовані саме на вирівнювання міжрегіональних диспропорцій.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Шляхи підвищення конкурентоспроможності Приморських регіонів України : аналітична доповідь // Матеріали «Круглого столу». – Одеса, 2013. – 162 с.

2. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів : національна доповідь / за ред. Е. Лібанової, М. Хвесика. – К. : ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. – 776 с.

3. Абакуменко О. Кон'юнктура фінансового ринку України: методологія формування, оцінювання та регулювання : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / О. Абакуменко. – Суми, 2014. – 44 с.

4. Окрепкий Р. Оцінювання та прогнозування кон'юнктури ринку пива України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.01 «Економіка, організація та управління підприємствами» / Р. Окрепкий. – Тернопіль, 2006. – 23 с.

5. Коцій О. Прогнозування кон'юнктури ринку молочних продуктів з врахуванням циклічності розвитку економіки України : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» / О. Коцій. – Полтава, 2010. – 38 с.

6. Ліпич Л. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства на засадах прогнозування кон'юнктури ринку автомобілебудування : [монографія] / Л. Ліпич, Т. Радішук. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 224 с.

7. Жеревчук Ю. Регіональні аспекти залучення прямих іноземних інвестицій / Ю. Жеревчук, О. Янко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2013. – № 1. – С. 79–86. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znprnudps_2013_1_10.pdf.

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.